Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XV — Reus Divendres 24 d' Agost de 1900 — Núm. 3.648

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerias d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No 's retornan los originals encara que no 's publiquin.

Redacció y Administració
PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . . Ptas. 1
» provincias trimestre. . . . . 3'00
Extranger y Ultramar . . . .
Anuncis, á preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS de continuadas curacions y d' una aceptació general, son las millors probas pera demostrar que 'l

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sía tota classe de. . . . . **TOS**

La que paga més contribució de la provincia.

Secció doctrinal

Tascas parlamentarias

Per lo que aquets dias se traslluheix de lo que diuhen los periódichs ministerials, pot ja preveures quinas serán las tascas del Parlament en sa reunió próxima.

L' aprobació del tractat ab Fransa entre las possesions espanyolas del Golf de Guinea que ha valgut al senyor León y Castillo, nostre embaixador, un títul nobiliari; á Fransa tot quant ambicionava en lo Muní y la part aprofitable del Sahara y Riu d' or. En cambi nosaltres ens hem quedat ab las sorras d' aquesta península, en la que no hi ha ni animals, ni plantas, ni aygua y hem renunciat al *interland* en la costa d' Africa vehina á Fernando Póo, que es l' únich trós de terra que val alguna cosa.

Aprobarán també 'l conveni fet ab los tenedors del Deute exterior espanyol. Una altra ganga pera nosaltres, que continuarém pagant en or los cupons. La petita rebaixa d' interessos obtinguda, se destinará á la amortisació y finalment ens comprometém á no imposar jamay cap mena de tributació sobre aquesta renda.

Los pressupostos nous no 's discutirán, per estar ja convingut que regeixin los actuals, *millorats* ab los crédits extraordinaris que 's concedirán pera atendre á las atencions del nou ministeri d' Agricultura, ab lo que, com es natural, aumentará 'l déficit ó Deute flotant. Pero es molt possible que 's concedeixi la prórroga á las concessions dels ferrocarrils, ab lo que 'l Govern obtindrá uns quants cents milions de pessetas.

El Imparcial s' enfada cada vegada que sent parlar d' aixó de la prórroga de las concessions, pero no dupti que á la curta ó á la llarga se concedirán, no perque convingui al país, sino per fer quartos; la qüestió es fer empréstits mentres hi hagi manera de ferlos. Ara toca 'l torn d' empenyar los ferrocarrils; després lo que quedi. ¿Y quan no quedi res? ¡Ah! quan no quedi res ja haurán passat deu ó dotze anys... y quí sap qui será viu á lashoras?

Aquestas sembla que serán las tascas de la próxima llegislatura que, naturalment, anirá amenisada ab los corresponents debats polítichs, interrupcions, *guasas*, discursos sense solta, interpelacions d' en Romero y demés entremesos que lo imprevist proporcioni als nostres sapientíssims pares de la patria.

Resùm de la próxima temporada: pérdua positiva de territori á l' Africa, aument del Deute, renuncia á establir cap impost sobre 'l Deute exterior, que continuará pagantse en or (que no tením); nou empréstit sobre ferrocarrils, intermedis cómichs pels oradors més distingits de la comparsería, etc.

Com se veu, aném ràpidament á la *regeneración* ó millor dit, en Silvela 'ns du depressa al límit de *concentración*, que diría l' Illas y Fabra, perque després d' aquesta temporada quedará ja poca cosa pera perdre.

Cal dirho

Los pobles que, com lo nostre, se troban endarrerits en la evolució de perfeccionament de las societats humanas, y cercan, tot determinant cada vegada més la seva diferenciació, la veu de cultura veritable que ha de portarlos á un estat social que, per esser conexe ab las lleys de la naturalesa, ho sia de benestar y d' avens, han de deixarse de simpatías sentimentalistas y d' apariencias enlluhernadoras, si no volen errar la vía que 'ls ha de conduhir á la realisació dels seus propósits.

Doctrinas sociológicas de pensadors d' una altra la modalitat de la vida social dels nucles humans, son l' objetiu que segueixen las societats que, sense abdicar de la seva personalitat, volen adaptarse á las organisacions socials que sembla millor cumpleixen, en l' estat actual de la civilisació, los fins naturals de la vida dels pobles. Hi han sociólechs y hi han pobles, fan esforsos pera que 'ls seus principis sociologistas sian los que vagin imposantse als nucles socials, pera aixís exercir la hegemonía nova, que, tot semblant civilisadora y humana en la forma, no te altre fí positiu que 'l profit utiliteri de totas las hegemonías. Las concepcions sociológicas, tant si provenen del individuo, com de organismes socials, han d' esser rebutjadas si posseheixen una acció que vagi dirigida á modificar la funció política del estat y que manifesti, precissament per aquest motiu, una gran forsa intencionalment expansiva. Y dich expansiva en lo sentit de que pretengui assimilacions anti-naturals y difusió de principis dirigits á esborrar activitats socials diferenciadoras. Tota acció social que expressament surt dels límits de la nacionalitat ahont te orígen, ha d' esser considerada sospitosa, perque sempre es utópica si es individual, y utilitaria, per beneficis dominadors ó económichs, si prové d' una nacionalitat.

Los grans principis socials fructuosos dels pensadors, y 'ls efectes d' organismes socials ab sas menos imperfeccions possibles, son d' acció directa limitada perque, nascuts de sentiments humans normals y d' enteniments ilustrats per l' estudi y la observació, son avans que tot práctichs y positius y deixan als que 's troban fora de las fites de la seva vida social ab complerta llibertat pera donar á las funcions de la societat la forma que millor convingui a la seva naturalesa étnica, climatológica y social. No per esser limitada directament la acció de tals principis y de tals funcions socials es sistematisada, donchs que la expansivitat la posseheixen per la forsa de la calitat dels fets y per no tenir le carácter d' imposició als altres nucles socials. Ademés, los principis sociológichs, expressió de funcions normals de la naturalesa, no 's dirigeixen en la seva acció al estat, á la funció política existent, sino al individuo, perque aquest es element permanent, mentres que la funció política del estat es tranzitoria y expressió sempre de la modalitat individual. Tots los apostolats, totas las accions reformadoras, s' han de dirigir al individuo si han d' esser profitosas, perque, modificat l' individuo, la societat queda reformada y no hi ha forsa brutal que resisteixi la empenta de la acció de la conciencia d' un poble. Y proba que aixó es aixís, que 'ls principis socials sense més fonament que la capritxosa del lucubració individuo, ó sense altre fí que l' utilitarisme dels parássits polítichs, dirigeixen sempre la seva acció á la funció política del estat, á lo que es accidental y tranzitori, mentres que las doctrinas sociológicas humanas, positivament benefactoras y expressió de lleys regularisadors de la naturalesa, tenen per objecte de la seva funció normalisadora l' element permanent, l' individuo.

Los homes que en los pobles del nort, de quina major civilissació no es possible dubtar, al dirigir la conciencia social prescindeixen per complert del Estat, no li promouhen conflictes sense solta, son contraris als trontollaments socials, se preocupan tantsols de transformar al individuo, y saben que aixís la evolució profitosa 's realisará en las conciencias, y que quan aquestas posseheixin las cualitats necessarias, lo nou estat social será un fet positiu y durable. Ho fan aixís, perque obran impulsats per l' humanisme veritable y no perque utilisin los principis que propagan d' escambell pera l' utilitarisme del poder. Los nucles socials á que pertanyen, ja en bon grau de civilissació per la acció indirecta en l' Estat de las bonas doctrinas sociológicas, avansan y avansan, sense exteriorisacions sorollosas, sense ostentacions vanitosas y sense ridículas manifestacions de superioritat. Van travallant lo seu benestar, perfeccionan seguidament los avansos científichs, industrials, agrícols y artístichs, afavoreixen lo desenrotllo de las intelligencias profitosas, y, com qui res fa, van extenent la seva vida comercial arreu, imposantse per la calitat y bon preu dels seus productes, y vencent en la lluyta industrial als pobles que, cegos d' enteniment perque deliran, no somnían altre que tenir sempre al mon sota-peu.

Tením nosaltres un vehí perillós en lo sentit de las consideracions exposadas: la Fransa. Estat que, tot dihentse democrátich, es lliberticida, aferrat á convencionalismes atávichs y esclau de las oligarquías; que parla d' humanisme y de civilisació, y es esclau de la forsa; que proclama la llibertat del pensament, y es intranzigent y sistemátich per naturalesa; que predica 'ls drets del home, y civilisa destruhint y no fa cas dels drets dels pobles; que 's diu devot del humanisme y de la lliberació dels oprimits, y posa al cim del Estat la oligarquía del diner; que s' alaba d' anar al devant del progrés tantsols perque á tothora ho diu y perque s' atribuheix tots los avensos; que es superb fentse l' humil, considerant inferiors á tots los avensos; que es superb fentse l' humil, considerant inferiors á tots los altres pobles; que la ciencia hi es poch avansada, encare que ho dissimula ab molta faramalla enlluhernadora; y que la moral hi es del tot corrompuda, tant en la vida social com en la del individuo, tot calificantse del poble més progressiu de la Humanitat. La Fransa no ha avansat: lo extern de la organisació social s' ha cambiat, pero fonamentalment la Fransa es l' Estat centralisador y dominant del sigle XVII, ab totas las sevas cualitats y ab tots los seus defectes. No exagero. Los pensadors dels pobles civilisats consideran insoportable l' esperit superficial, sistemátich y oligarca de la intelligencia francesa, que no ha pogut deslliurarse encare del missoneisme y del absolutisme que hi ha á la conciencia dels pobles quina evolució humana se troba deturada. La superbia francesa manté las exposicions universals, avuy fora de temps, y ab la exposició d' aquest any, volguent espalmar al mon, no ha lograt més que mostrar la seva inferioritat devant d' altres pobles més petits, menos sorollosos pera que 'ls vejin y ab existencia més conexe ab las lleys de la naturalesa. La Exposició es grandiosa, inmensa, massa grandiosa y massa inmensa, tota ella efectista pera impresionar los sentits y sense elements que deixin fonda impresió al esperit del home. Pera 'ls pobles endarrerits y purament sensals la Exposició es apropósit; pera 'ls pobles civilisats de veras no es més que 'l símbol just del Estat francés, tot ell aparatositat externa, megalománich y devotíssim del poder del diner. La ciencia, la industria y la agricultura francesas hi fan un pobre paper al costat dels avensos positius de las petitas nacionalitats del nort d' Europa, de la Federació dels Estats Units. Als congressos los sabis no francesos s' han posat en pri-

mer lloch, malgrat la xerramequería francesa que á las sessions ha volgut servir d' obstacle á que s' evidenciés la veritat. La Fransa no es un Estat progressiu, la seva organisació és de la velluria, y l' Humanisme, 'l Be, la Veritat y la Justicia hi mancan de tot, com als pobles decadents.

No havém pas de péndrela per patró la Fransa, encare que 'ls atrassats y 'ls vividors d' aquí nos la mestrin com á motllo. Motllo ho es, pero pera no progressar, pera convertir als pobles en feudo del Estat y pera fer á aquest olıgarca pera gust y profit dels individuos antisocials si se l' utilisa pera donar forma á la vida dels pobles.

Las nostras aspiracions de millorament, sense prescindir per res de lo que es inseparable de la diferenciació, trobarán millor exemple en los pobles sérios, travalladors, positivament progressius, ab organisació social no oposada á la naturalesa y ab pensadors quina máxima fonamental pera realisar la evolució de perfeccionament es que la acció no s' ha de dirigir al estat, sino al individuo, y quin procedir no es jamay ni 'l del intranzigent reaccionari ni 'l del sectari demagógich, sino 'l que han d' usar los qui ho supeditan tot al amor y al progrés veritable del home y dels pobles.

Cal, ademés, no oblidar que 'l psiquisme catalá se ben poch de llatí; se sembla més al psiquisme dels pobles del nort de la Europa, malgrat que accidents socials y polítichs ho dissimulin. Y aixó ho pensan també per allá, á aquellas nacionalitats que segueixen la veritable vía de la civilisació.

Es precís saber veure ahont son la civilisació y la cultura veritables.

D. MARTÍ Y JULIÁ.

Cegueras

No hi ha dupte; hi ha rassas que per més que 'ls en passin no tenen cura.

Aquí, á n' el Estat espanyol hi teném la dels Quijotes, quina no s' escarmenta may per més que ens en hagi fet veure en tots sentits.

Dias passats, lo célebre «Imparcial», publicava una carta del novelista Perez Galdós, felicitant á n' en León y Castillo, pel resultat del conveni relatiu á Rio de Oro, considerantlo com un *triomf diplomátich*, afegint que 'l tal Castillo ha senyalat á Espanya las *direccions* que ha de seguir.

Deixant apart, encare que convé fer constar que aquets dos senyors son *canarios* y poden tenir afició á que certas corrents s' endressin cap al llur pais, haurían de tenir en compte que l' Espanya, 's dessangrá ab la conquesta d' América y tantas y tantas guerras com ha sostingut desde 'l sigle XV, fins avuy, las que han reduhit la seva població á una tercera ó cuarta part de la que podría mantenir en son tercer.

No hi ha ningú que conservi 'l sentit comú, que no tinga de confessar que, considerant l' estat de nostra Hisenda, la idiosincracia dels seus administradors per no portarla tant bé com se deuría y podría; més lo desatesa que es l' Agricultura en tot lo que sigan bons y forsa camins com també canals de regadiu y rebaixa d' impostos, resulta mes avist disminució que aument d' habitants y falta de medis materials pera evitar l' emigració d' aquells cap á millors terras, més que sigan trasatlánticas. Es á dir, que ni contant ab diners de sobras, molt al revés faltántnosen per tot sense mourens de la península, y tinguenthi una població tant reduhida, mal podém tenir «ilusions» d' expansió colonial, com realitats ne gaudeixen altres rassas y nacions que 'ls hi sobran gent y diners, puig sols en aquestas condicions poden concebirse pobles ab pretencions de colonisar novas y llunyanas encontradas que no sempre resultan un benefici pera la metrópoli. ¡Bona proba ha donat Espanya de saber administrar y conservar las sevas heretats!

Tenir ó voler tenir colonias, vol dir pera nosaltres, aixemplar los negocis, dat cás de que «s' estiga» en estat de ferho.

La Historia ens demostra de quina manera 's trovaban al establir colonias, en l' antigüetat, als fenicis, grechs, cartaginesos, romans y alarbs, y en los temps moderns, la mateixa Espanya, Portugal, Holanda, Inglaterra, Fransa, Alemanya y Russia.

¡Bona está l' Africa pera 'ls espanyols! ¡Si ja hi ha qui diu que hi som!

Fresch es encare 'l gran resultat positiu que 'n tragueren de la guerra que 'ns hi portá l' O'Donell, que tot y no ser cap tonto y coneixe bé 'ls espanyols y no serho éll gayre, no 'ns resultá mes que una «quijotada» més, que sense contar los milions que 'ns costá y las vidas que s' hi varen perdre, encare 'ls nostres nets no 'n podrán veure la liquidació d' aytal gesta.

No siguém donchs sorts á las llissons de l' Historia y no fugim de la realitat dels petits que volen fer com los grans; ans al contrari, siguém práctichs y positivistas com veritables catalans, no oblidantnos que, á Catalunya, hi ha molts y molts milions pera gastar ab profit y que dins nostras fronteras podría cabrehi una generació tres ó cuatre voltas mes nombrosa que la que hi viu ara.

Penséu ab Suissa y recordeuvos de Bélgica. Fora cegueras quixotescas y visca 'l conreu positivistá y práctich del temps que som. Aixó es vida; lo altre, l' aniquilament y la mort.

CRÓNICA

¿També 'l "Diario"...?

Nostre colega lo *Diario de Reus*, no sabém en quina intenció, escriu en sa editorial d' ahir:

«Lo SOMATENT felicita ayer en nombre de sus amigos y en el suyo propio á su colaborador señor Roig y Roqué por haber recobrado la libertad.

»También lo celebraríamos nosotros, pero no lo podemos hacer por que para elio sería preciso primeramente que el señor Roig Roqué hubiese sido preso».

Y en efecte, lo senyor Roig,—á qui, creyent nosaltres hauría sigut detingut al prestar declaració, y tenint noticias de que 's trobava en llibertat, felicitarem ab tal creencia junt ab l' amich senyor Barbany, al qual ja s' enterá 'l colega del tractament que se li doná als calabossos,—no ha sigut empresonat. Més, al assegurarnos de que 'l company senyor Roig encara no havía sigut molestat per las autoritats, en lo mateix dia (ahir) que 'l *Diario de Reus*, ab intenció ó sens ella de molestar publicava la transcrita gatzetilla, deyam nosaltres en Lo SOMATENT aclarant dit punt:

«Ab gran satisfacció y més alegría hem de consignar que no ha sigut com creyam, empresonat nostre colaborador y company de causa lo jove vilafranquí D. Joseph Roig, autor del article que motivá nostra primera denuncia.

»Ho celebrém, mentres aixi sigui».

Peró desgraciadament, si fins ara ha resultat aixi, no per gayre temps podía 'l senyor Roig gaudirse en la *benevolencia* de la justicia, puig aquésta, com era de témer, ha ordenat ja la presó de nostre company de fatigas, vegin sobre 'l mateix lo que 'n diu l' apreciat confrare de Barcelona lo *Diari de Catalunya*, també d' ahir:

«Per exort del Jutjat de Reus enviat al de Vilafranca del Panadés, s' ha decretat la presó preventiva del jove escriptor don Joseph Roig y Roqué, autor d' un article sobre la bandera catalana, publicat en Lo SOMATENT de Reus.

»No cal dir ab quanta pena ens hem enterat d' aquesta noticia».

¿Qué 'n dirá ara 'l *Diario de Reus* que 'ns regateja una felicitació que avuy deu ser traduhida per la més coral mostra de sentiment?

Per las denuncias que en poch temps ha sofert nostre diari, son ja dos los amichs del ánima que han entrat á honrar las presons, y haventsen fins ara lliurat l' altre amich senyor Roig Roqué, segons manament d' aquest Jutjat, avist també ab sa presencia passará á honrar aquells llochs repugnants que pera criminals no més deurían haverse construhit ó habilitat.

Per aixó se 'ns ha ocorregut preguntar: ¿També 'l *Diario de Reus* vol treure partit de nostras desgracias...?

¿Quina intenció l' ha guiat al escriure lo suelto de referencia?, lo de volguer aclarar un punt tals que tots hauríam volgut per cert y que, al fí y al cap, desgraciadament pera tots, ha de ser veritable en sa primera part, ignorant quant podrém celebrar la segona?...

Siga com valga no hi sabém trobar cap bona intenció en lo fondo del escrit del *Diario* que 'ns ocupa.

Pero nosaltres, ferms defensors de la terra quina bella llengua parlém, no torserém may lo camí emprés, ni per més que 's fassi sens distreurá del punt que, en defensa propia y de nostres ideals, teném ficsada nostra atenció.

—

En la reunió celebrada ahir á primeras horas de la tarde á Casa la Ciutat, se tractá com previament indicárem, la cuestió de supressió ó subsistencia del Institut d' aquesta ciutát.

En las discussions s' hi debateren las dos tendencias, patriótica la segona y convencional la primera puig alguns senyors dels assistents proposaren la sustitució del Institut, en motius fundats, per una escola d' arts y oficis.

Y después de creures suficientment discutits los dos punts que 's tocaren, s' autorisá al Ajuntament pera que 's dirigeixi als altres Instituts que deurían ser suprimits pera que tots d' acort demanin al senyor Ministre d' Instrucció lo que més convinga als interessos de tots.

Aixís las cosas se doná per acabada la reunió, reservant nostra opinió pera 'l cás en que las cosas prenguessin altre camí del que deuhen.

—

Entre las composicions escritas pera 'l certamen literari que s' ha de celebrar á Tortosa n' hi ha una senyalada ab lo número 117, titulada «La patria espanyola»; Oda: y porta per lema...—ya se 'n poden riure, ya; al menys tindrán una feyna feta,—porta donchs per lema: «Lo mal espanyol no pot ser bon catalá».

L' autor d' aquest disbarat deu sapiguer tanta historia com un ruch de parlar, perqué si conegués l' historia sabria també que Catalunya no ha sigut sempre espanyola y en consecuencia 'ls catalans d' aquell temps no podían ser mals espanyols.

Ara sols manca que 'l premihin al autor d' una *garrotal* com la que escriu.

—

Ha plogut ab alguna intensitat en varias parts de Catalunya, millorant en part lo deplorable estat en que 's troban alguns camps á consecuencia de la gran sequetat.

Ahir li tocá á aquesta ciutat, pero va ser tant poca l' aygua que precedida d' alguns trons y llampechs caygué, que tot just serví pera regar los carrers.

La xafagor que durant la nuvolada 's feu sentir fou molt més intensa que en los dias de sol.

—

Aquesta tarde celebrá l' Ajuntament la sessió de segona convocatoria corresponent á la present setmana.

—

Diumenge á la nit se celebrará en l' espayós lloch de la societat-hortet «El Brinco», una variadíssima vetllada literari-musical á la qual hem sigut atentament invitats.

Agrahím la invitació y esperém que conegut lo bon humor que 's gasta en la esmentada societat y al ensemps lo variat y atractiu del programa fará que en l' acte de la festa 's vegi molt concorreguda.

—

Ha demanat la seva admissió á la «Unió Catalanista» la societat «Lliga Catalanista» d'aquesta ciutat.

—

Acompanyats d' atents B. L. M. del senyor alcalde de Tortosa, D. Eduart Rico Ballestrín, hem rebut los programas de las festas y firas que en aquella ciutat se celebrarán en honor de Ntra. Sra. de la Cinta.

Lo programa de las festas y firas, en lo qual van intercaladas varias vistas d' edificis de la ciutat, es elegant y de molt gust, figurant en éll, entre altres, los següents festeigs, que comensarán lo dia primer del próxim Septembre y acabarán lo dia 8:

Almoynas als pobres, inauguració del Musseo Arqueológich, espléndides iluminacions, serenatas y verbenas en lo Parch, lluhida processó, fira-concurs de bestiar, corrida de toros, gran certámen musical, carreras d' homes, carreras de caballs, concurs de balls populars, festa veneciana á l' Ebro, castells de fochs artificials, cucanyas y regatas á l' Ebro, gran certámen literari en lo Teatre del Balnearí, gran corrida de novillos y solemníssimas festas religiosas.

Agrahím al senyor Rico la deferencia que ha tingut ab nosaltres y 'l felicitém per l' éxit grandiós que induptablement obtindrán las festas.

—

Ans d' ahir sortí cap á París la comissió dels Coros de Clavé encarregada de preparar l' hostatje y organisar los concerts que deuhen donar los citats coros en dita capital.

Las noticias que te la Junta Directiva, fan presumir que la visita dels coristas á la capital de la vehina República resultará agradable per tots conceptes.

—

Alguns periódichs insertan la noticia d' haver resolt la Tabacalera rebaixar lo preu dels tabachs, en vista de la baixa originada en lo consum en los últims mesos.

¿Pot ser veritat tanta esplendidés?

—

Han acabat ja 'ls travalls de confecció de las llistas del Cens electoral de la provincia.

—

La «Gaceta» de dimars publica la autorisació pera practicar los estudis d' un ferro-carril económich que serveixi d' enllás á Tarragona y Valls.

—

Lo recaudat en lo dia d' ahir en la Administració de consums per diferentes especies puja á la cantitat de 956'33 pessetas.

—

Ahir surtí á Barcelona lo número 25 del periódich catalanista «Joventut» ab lo següent sumari:

«La qüestió social y 'l catalanisme», per Lluís Marsans.—«A la vora del mar», per Lluís Vía.—«Estiu», per Xavier Viura.—«Joventut», per A. Bori y Fontestá.—«Fragments d' una altra carta», per Jascinto Capella.—«Perpinyá: Lo cámí del Vernet», per J. Delpont.—«¡¡¡Ella!!!», per Modest Urgell.—«Desde montanya», per Anton Busquets y Punset.—«Un cop d' ull á la Exposició», per Salvador Vilaregut.—«La riera», per E. Pelegrí Ferrer.—«Intims», per Alfons Maseras».—«Notas Bibliogràficas», per P. G.—«De Londres», per Arnau Martinez y Seriñá.—Novas.

—

Lo prop vinent dilluns arribará á Tortosa l' eminent compositor de música D. Felip Pedrell, qui ha de presidir lo Jurat del Certamen musical que en las vinentas festas se celebrará en aquella ciutat.

Finalment ¡Oh lectors!

Podém anunciar que ha sigut vensut lo terrible mal vénereo y sifilítico.

Pera més detalls llegeixis en 4.ª página **Miraculosos confits ó Injecció anti-venéreos y Roob anti-sifilítich COSTANZI.**

Secció oficial

Registre civil

del dia 23 de Agost de 1900

Naixements

Magdalena Sardá Vergés de Pere y Antonia.

Matrimonis

Juliá Roselló ab Tecla Juan.

Defuncions

Concepció Sugrañes Josí, 19 anys, Arrabal Jesús.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Bartomeu.

Sant de demá.—Sant Lluís.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 21

De Arrecife de Lanzarote, en 28 dias, berg. goleta «Urbana», de 115 ts., ab efectes.

De Palamós, en 2 dias, llaut «San Miguel», de 11 ts., ab cebas.

De Nova Orleans y esc., en 29 dias, vapor «J. Jover Serra», de 2.123 ts., ab dogas, consignat á don Joseph M.ª Ricomá.

De Barcelona, en 1 dia, llaut «Isabel, de 33 ts., en lastre.

Despatxadas

Cap.

—

J. Marsans Pot

Representant, Joaquim Sociats

CARRER SANTA ANNA, 26.

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde del dia d' ahir.

Interior	73'10	Aduanas	'
Amortisable 5 0[0	92'25	Norts	52'20
Colonial	116'50	Alicants	77'90
Cubas 1886	86'62	Orenses	23'75
Cubas 1890	72'37	Obs. 6 Fransas	96'12
Filipinas	'	Id. 3 0[0 id.	52'62
Exterior París	72'55	Id. Almansa 3 0[0	'
		GIROS	
París	28'70	Londres	32'38

Ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.—Compra y venda al contat de tota classe de valors.—Descompte de cupons.—Compra de monedas d'or y bitllets de tots los paissos.—Giros sobre Barcelona y Madrid.

—

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, 27.

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir.

Interior	73'08	Cubas del 86	86'43
Colonial	'	Cubas del 90	72'37
Orenses	23'80	Amortisable	92'20
Norts	52'20	Ob. 5 p% Almansa	99'50
Alicants	78'	Id. 3 p% Fransas	52'62
Filipinas	'		
PARIS		MADRID	
Exterior	72'60	Interior	73'15
		GIROS	
París	28'70	Londres	32'38

Se reben órdres pera operacions de Bolsa Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables de Bola . Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paissos.

—

Anuncis particulars

Colegi de 1.ª y 2.ª ensenyansa
—Y—
Escola de Comers
DEL
INSTITUT DE REUS
Director esperitual
Rnt. Doctor D. RAMON MINGUELL

Están obertas las matrículas pera la segona ensenyansa, Teneduría de Llibres, Francés, Inglés, Italiá, Carreras Mercantils de Perit y Professor, tots los graus de la primera ensenyansa, Música, Dibuix y Gimnassia.

Nostra Escola de Comers es la única d' aquesta provincia, que per l' Excm. senyor Ministre d' Instrucció pública y Bellas Arts, te concedida comissió de exámens de la Escola Oficial de Comers de Barcelona.

Pera totas las ensenyansas s' admeten alumnos interns, mitj pensionistas, encarregats y externs.

Pera més detalls dirigirse á la Secretaría del Colegi.

Lo Director,
JOSEPH OLLÉ.

AVÍS

La Camisería de JOSEPH MARTORELL, s'ha trasladat del Arrabal Santa Anna, núm. 10, al carrer de Monterols, núm. 40.

Gran novetat en corbatería, géneros de punt botons y gemelos pera camisas.

Se confeccionan calsotets, camisas, colls y punys.

Especialitat en la mida

COLEGI DE NTRA. SRA. DEL PILAR
DIRIGIT PER
D.ª Angela Maleras Fabregat

Desde 'l primer de Septembre quedan obertas en dit colegi, establert en lo carrer de Santa Anna núm. 21, primer, las classes corresponents a la instrucció primaria, y superior, las de labors y las de Dibuix, Música y Francés. Clases especials de 8 á 9 del matí y de 12 á una de la tarde.

LLIBRES

Poesías, de D. Eugeni Mata y Miarons.—Una pesseta, 'l tomo.

Rosari del cor, poesías de D. Francisco Gras y Elías.—Duas pessetas, lo tomo.

Se venen en l' Imprempta d' aquest diari.

COLEGI DE 1.ª Y 2.ª ENSENYANSA
DE
NTRA. SRA. DE MISERICORDIA
DIRIGIT PER
D. Joseph Maria Domingo
Llicenciat en Ciencias

Reus.—Arrabal alt de Jesús, 44.—Reus.

Lo dia primer de Juny doná principi un curset preparatori pera l' exámen d' ingrés indispensable als que desitjin cursar lo Batxillerat.

Durant l' istiu continuarán obertas las classes de Párvuls, Elemental Superior y las especials pera Senyoretas de S á 9 y de 12 á 1.

Lo dia 15 del pròxim Setembre s' obrirá la matrícola pera las classes de 2.ª ensenyansa, comers, dibuix, pintura, gimnassia, solfeig y música vocal é instrumental; totas á cárrech de reputats Professors.

Existeix també en lo Colegi la Sucursal del Seminari de Tarragona.

Director espiritual lo Rvnt. D. Pau Cosari.
Professor de Religió lo Rvnt. D. Joan Rius.

Los resultats en la ensenyansa son positius, la educació cristiana y 'l tracte ab los pensionistas es de familia, procurantloshi una alimentació abundant y nutritiva.

S' admeten pensionistas, mitj-pensionistas y externs.

Reus 27 de Maig de 1900.

Telégramas

Madrid 22.

De la Corunya s' han rebut las noticias següents:

Fora de puntas esperavan al «Giralda» centenars de bots y vapors, alguns flotats pel «Círculo Artesanos» y altras societats obreras, que han aclamat als Reys. Aquets contestavan als viscas.

—La nota característica l' han donada los «traiñeros», que tripulavan algunas llanxas, donant escolta al «Giralda» y engegant coets.

Tots portavan camiseta del mateix color.

En aquest moment rodejan al «Giralda», que está anclat prop del desembarcader, produint un efecte molt pintoresch.

Las tripulacions dels destroyers «Osado» y «Audaz» donan los viscas d' ordenansa. Los Reys contestan als saludos.

Sembla que la disposició de la Infanta María Teresa no te importancia.

—En aquest momet un petit xafech esbargeix als curiosos.

—Are tornan las comissions oficials que han anat á bordo á saludar á la familia Real.

Los que han vist á la Infanta asseguran que la seva dolencia será molt breu.

Se diu que 'ls Reys desembarcarán demá, á las quatre de la tarde, assistint al Te-Deum y á la revista y tornant á bordo.

No hi haurá cap més festa ni espectacle.

Madrid 23.

Un despatx oficial de la Corunya diu que 'ls Reys han desembarcat á las deu d' aquest matí, dirigintse á la iglesia de Sant Jordi, ahont s' ha cantat un solemne Te-Deum.

Afegeix aquest despatx que la rebuda feta per la població als Reys ha sigut entusiasta, no desmereixent gens de la que obtingueren á Bilbao y Gijón.

Se cumplirá 'l programa de las festas.

A la Infanta María Teresa se li ha resolt la angina catarral; no te febre, pero, per precaució, no ha desembarcat.

Londres.—Despatxos de Durban donan compte de que 'ls boers s' han apoderat entre Kierksdorp y Potchefstroom, de dos trens carregats de queviures y 19 vagons.

També diuen los referits despatxos que 'ls boers varen fer 500 presoners als inglesos, entre Pretoria y Rustemberg.

Per fi, donan compte de que 'ls boers han recuperat la ciutat de Bloemhop.

—A Londres s' ha rebut un telegrama de Pekin, fetxat lo 16, y dirigit al «Morning Post», dient que 'l Banch Imperial ha sigut saquejat, ignorantse quins son los autors del saqueig.

—Lo Rey Humbert d' Italia tenía assegurada la vida en varias societats de segurs, y segons diu un periódich, las cantitats que per tal motiu té de cobrar lo seu fill, arriban á la considerable suma de 36 millons de franchs.

Imp. C. Ferrando, Plassa de la Constitució, 7.

PASTILLAS FONT

Cloro-Boro-Sodicas á la Cocaina y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudativa com ulcerosa y granulosa; tos faringea, ronquera, afonía y en general en las inflamacions de la gola, etc.

Dipósit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en totas las bonas farmacias y principals droguerias.

CENTRO DE TRADUCCIONS

Y

Escola de Teneduría, Francés, Inglés y demés estudis de Comers

DIRIGIDA PER

D. ZACARÍAS HERRERO

Graduat de la Escola Superior de Comers de Barcelona

MONTEROLS, 10, segon.—REUS.

Primera y única d' aquesta ciutat ab títol ó qual director perteneixi á la carrera y ab dedicació exclusiva á la ensenyansa mercantil.

Honoraris, cinch pessetas mensuals

A. SALVATI COSTANZI
Carrer Diputació, 435.
Barcelona

MIRACULOSOS ◆ CONFITS

O INJECCIÓ ANTIVENÉREOS Y ROOB ANTISIFILÍTICH

COSTANZI

No pochs envejosos sufreixen grandement per lo favor cada dia més creixent que mereixen del públich de totas nacions los Remeys **Costanzi**, que han curat mils de malalts de **venéreo** y **sífilis** encare sent sos mals crónichs de més de 20 anys.

Dits medicaments son d' efecte tan maravellós pera 'ls *estrenyiments uretrals*, que en 20 ó 30 dias están totalment curats, evitant ademés las perillosas *candelillas*. En dos ó tres dias será radicalment curada la *purgació* recent y en cinch ó sis dias la *crónica* y gota militar. Inmillorable pera las *úlceras* y *fluix blanch* de las *donas*, *arenillas* y *catarros* de la *vejiga*, *escozores uretrales*, *cálculs*, *retencions d' orina* y *demés infeccions genito urinarias* y especialment la *sífilis* encarque sía hereditaria. Pera la curació de la *sífilis*, lo Roob ha donat probas patents d' una superioritat incontestable sobre tots los antisifilítichs fins ara coneguts, perque es l' únich que no conté *Ioduro de Potasio* ni cap *sustancia Mercurial*. Per lo contrari, la missió del Roob estriba precisament en contrarrestar los efectes de tals sustancias, tan desastrosos pera la salut, ja que com es sabut causan malaltías no molt fácils de curar. Lo Roob te ademés la ventatja de poderse usar ab profit en cualsevol mes del any. Als incrèdols se 'ls hi admet lo pago una vegada curats, previ lo tracte especial y exclusiu ab l' inventor. *Carrer Diputació, 435, Barcelona.*— Preu de la **Injecció Costanzi**, pessetas *4*. Preu dels Confits antivenéreos pera quins no vulguin usar injeccions, pesseta *5*. Roob antisifilítich, lo Frasco, pessetas *4*. Pera provincias afegir pessetas 1'60. Dits medicaments están de venta en totas las Farmacias. A Reus en la Farmacia de **D. Anton Serra**, Arrabal de Santa Anna, *80*, en la del **Dr. Carpa** y en la Droguería de **D. Francisco Freixa** Plassa de Prim, 1.

× Sífilis ×

Curacio absoluta y radical de la SÍFILIS en breu plasso, en lo

SANATORI PERA SIFILITICHS

Carrer Major de la Bonanova, núm. 74

San Gervasi, Barcelona.

Pera més informes, Dr. Abreu, carrer de Vergara, número 10, primer, Barcelona, ó en lo mateix establiment, al administrador Sr. Rumiá.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

Publicacions regionalistas que 's reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya; «Diari de Catalunya», «Joventut», setmanari; «L' Art del Pagés», quinzenari; «Lo Teatro Regional», setmanari; «Lo Teato Catalá» setmanari, tots de Barcelona.—«La Veu del Ampurdá», setmanari, de Figueras.—«La Veu de Montserrat», setmanari, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari, de Blanes.—«L' Olotí», setmanari, y «Sanch Nova», de Olot.—Lo Geronés», setmanari, de Girona.—«La Veu del Vallés» setmanari, de Granollers.—«Lo Vendrellench», setmanari, del Vendrell.—«Lo Camp de Tarragona»,setmanari, de Tarragona.—«La Veu de Tortosa», setmanari, de Tortosa.—«La Revista Gallega», setmanari de Coruña (Galicia).—«Euskalduna», setmanari de Bilbao (Biscaya).—«El Eco del Guadalope», de Alcañiz y «El Compromiso» de Caspe (Aragó).

LA GRESHAM

COMPANYÍA INGLESA DE

SEGURS SOBRE LA VIDA

Y DE RENTAS VITALICIAS

FUNDAD A L' ANY 1848

Polissas indisputables.—Beneficis Capitalisats. Primas molt moderadas.

LA GRESHAM te constituhit lo dipódit exigit per las Lleys fiscals vigents com garantía pera sos assegurats á Espanya.—Oficina pera Catalunya, Plassa de Catalunya, 9, acera de la Ronda de la Universitat, Barcelona.— A Reus dirigirse á D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

Ferrocarril económich de Reus á Salou

Servey de trens

que regirá desde 11 de Juliol de 1890.

SORTIDAS DE REUS			SORTIDAS DE SALOU		
A las	4'10	matí	A las	4'56	matí
»	5'45	»	»	6'30	»
»	7'20	»	»	7'21	»
»	8'09	»	»	8'10	»
»	9'00	»	»	10'01	»
»	10'48	»	»	10'49	»
A las	12'35	tarde	A las	2'33	tarde
»	2'32	»	»	3'15	»
»	3'14	»	»	3'57	»
»	3'56	»	»	4'39	»
»	4'38	»	»	5'21	»
»	5'20	»	»	6'03	»
»	6'02	»	»	6'45	»
»	6'44	»	A las	7'25	nit
»	7'24	»	»	8'15	»

Servey de trens combinats desde la Closa de Mestres á la estació.

SORTIDAS DE LA CLOSA DE MESTRES

Matí: 5'40, 7'12, 8'00, 8'45, 10'40.

Tarde: 12'30, 2'15, 3'10, 3'52, 4'34, 5'16, 5'58, 6'40, 7'20.

Lo tren que surt de Reus á las 4'10 del matí y 'l que surt de Salou á las 8'15 de la nit no tenen enllás ab lo tranvía.

LA PALATINE

Companyia inglesa de

Segurs contra incendis, esplossions y accidents.

Capital: **34.000.000** *de pessetas*

Oficina pera Catalunya, Plassa de Catalunya 9, acera de la Ronda de la Universitat,—Barcelona.

Comissionat a Reus, D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim

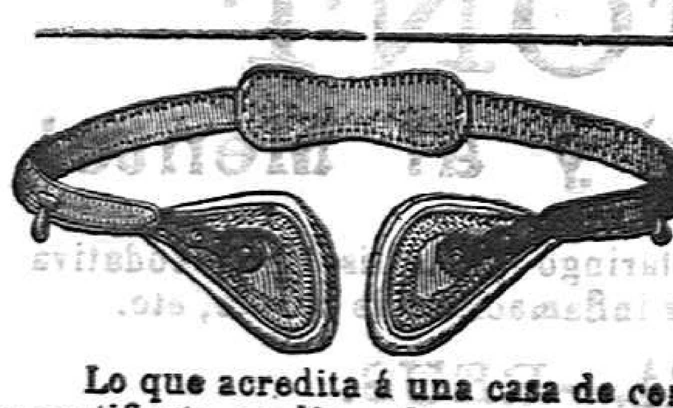

IMPORTANTÍSSIM

als herniats (Trencats)

Lo que acredita á una casa de comers no son precisament las alabansas inusitadas ni 'l reclám de falsos remitits y certificats, medis molt empleats en las grans capital; pero aquí, ahont tots nos coneixém, sols los fets ab sa incontrastable elocuencia assentan las reputacions; per axió aquesta casa s' enorgulleix d' haver fet de cada comprador un parroquiá y de cada parroquiá un propagandista entussiasta.

Son molts los que han acudit á consultarme creguts d' estar herniats (trencats) y fet lo regoneixement s' han convensut de lo contrari.

La opinió dels senyors facultatius d' aquesta comarca respecte al meu establiment «La Creu Roja» y 'ls set anys de práctica en la casa Clausolles de Barcelona, son garantías que no olvida 'l públich.

Braguers de tòta classe ló més práctich y modern pera la curació de las hernias

Especialitat en braguerets de cautchuc pera la complerta y prompta curació dels tendres infants.
Elastichs omoplátichs pera evitar lo carregament d' espatllas.
Faixas hipogástricas pera corretjir la dilatació y abultació del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias.

ESTABLIMENT LA CREU ROJA PLASSA DE PRIM.-REUS

Interessant als viticultors

CARTILLA RÚSTICA

PERA US DEL CULTIVADOR

DE LA

VINYA AMERICANA

PUBLICADA

Per la Redacció de «El Labriego»

Vista la bona acullida que ha merescut la primera edició d' aquesta CARTILLA RÚSTICA impresa en idioma catalá, tota vegada que 's vegé agotada en un breu espay de temps, la Redacció de «El Labriego» cregué convenient procedir á sa reimpresió al castellá, degudament aumentada.

Dita CARTILLA la forma un volúmen en 8.° major de 410 páginas y 's ven al preu de 6 rals l' exemplar en aquesta imprempta.